

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Jan Górski (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi A. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 16 maja 2014 r., sygn. akt I CZ .../14, wydanego w sprawie z wniosku R. K.

przy uczestnictwie A. K.

o ustalenie kontaktów z małoletnim J. K.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 12 stycznia 2017 r.,

zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 30 listopada 2015 r., sygn. akt I Cz .../14,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 30 listopada 2015 r. odrzucił skargę uczestniczkę postępowania A. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 maja 2014 r. oraz oddalił jej wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Na postanowienie to skarżąca wniosła do Sądu Najwyższego osobiście sporządzone zażalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niedopuszczalne. Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji. Przymus adwokacki ustanowiony w art. 87¹ k.p.c. obejmuje - co do zasady - wszelkie postępowania, które należą do właściwości Sądu Najwyższego, dotyczy także zażalenia do Sądu Najwyższego (art. 394¹ k.p.c.). Zażalenie wniesione osobiście przez stronę podlegało zatem odrzuceniu wobec braku zdolności postulacyjnej. Niezastosowanie się do wymogu przymusu adwokackiego i wniesienie zażalenia objętego przymusem przez stronę osobiście jest brakiem nieusuwalnym i powoduje konieczność odrzucenia zażalenia, jako niedopuszczalnego, bez wzywania do uzupełnienia tego braku i bez możliwości odnoszenia się do zawartych w nim zarzutów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2013 r. II CZ 46/13, niepubl.).

Okoliczności przytoczone w zażaleniu nie prowadzą do uchylenia obowiązku wynikającego z powołanego przepisu, ma on bowiem charakter bezwzględnie wiążący co powoduje, że przyczyny niewniesienia zażalenia przez podmiot uprawniony, z punktu widzenia dopuszczalności zażalenia, są obojętne.

Niezależnie od argumentów podniesionych wyżej, w sprawie skarga była niedopuszczalna już z uwagi na to, że postanowienie objęte niniejszą skargą zapadło w trybie postępowania zabezpieczającego i dlatego jest niezaskarżalne skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem. Zgodnie art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a w wyjątkowych wypadkach, określonych w art. 424¹ § 2 k.p.c., także od prawomocnego orzeczenia sądu pierwszej instancji. W obu przypadkach przedmiotem zaskarżenia może być prawomocne orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się na temat znaczenia pojęcia „postanowienie kończące postępowanie w sprawie”. Chodzi tu o takie postanowienie, które przez uprawomocnienie się trwale zamyka drogę do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty w danej instancji (por. np. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1998 r., III CZP 44/98, OSNC 1999, nr 5, poz. 87, z dnia 31 maja 2000 r., III ZP 1/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 1 i z dnia 6 października 2000 r. III CZP 31/00, OSNC 2001, nr 2, poz. 22). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, iż sama istota postanowienia o zabezpieczeniu powództwa, będącego jedynie tymczasowym uregulowaniem spornej kwestii pomiędzy stronami - na czas procesu - wskazuje na to, że nie jest ono orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie (por. postanowienie SN z dnia 14 lipca 1999 r., II CZ 66/99, niepubl.).

Z tych względów na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹, art. 424⁶ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

jw

kc